

Witold Bender, E. Stupnicki

Otałużka, pow. Grójec

Informator Archeologiczny : badania 7, 150-151

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wokół obiektów - domów wystąpiły ślady po słupach na zewnątrz jak również i wewnątrz.

W roku przyszłym planuje się podjęcie dalszych badań ratowniczo-wykopaliskowych.

ODRY, pow. Chojnice

Katedra Archeologii
Uniwersytetu Łódzkiego

Badania prowadził doc. dr Jerzy Kmiecński.
Autorem sprawozdania jest mgr Tadeusz Grabarczyk. Finansował Uniwersytet Łódzki. Ósmy sezon badań. Cmentarzysko płaskie i kurhanowe z okresu wpływów rzymskich.

Kontynuowano badania odsłaniając obszar o powierzchni 100 m². Odkryto tu 49 grobów, a w tej liczbie 11 szkieletowych, 5 popielnicowych i 33 jamowe. Było to największe skupisko grobów odkryte na tym stanowisku. Groby były ubogo wyposażone. Do najbogatszych należał grób szkieletowy nr 170 na który składały się m. in. 4 brązowe fibule i 2 brązowe bransolety ze żmijową główką, grób szkieletowy nr 174, który zawierał kółko z 71 paciorków srebrnych, szklanych i bursztynowych oraz grób popielnicowy nr 181 gdzie wystąpiły 2 srebrne klamerki esowate, 2 brązowe fibule, klucz brązowy i srebrne dwustożkowe paciorki ze skręconego drutu. Część grobów zwłaszcza jamowych przykryta była dużymi kamieniami / stelami ?/.

Ponadto przebadano kurhan nr 16 znajdujący się w bezpośrednim sąsiedztwie badanego aru. Pod zniszczonym brukiem kamiennym odkryto ślady orki a w centrum groby popielnicowy i szkieletowy zawierający jedynie kości ludzkie.

W celu udoskonalenia dokumentacji użyto po raz pierwszy wiedzy fotograficznej produkcji szwedzkiej. Z całą pewnością stwierdzić należy, iż pozwoliło to na eliminację części dokumentacji rysunkowej.

Uzyskany materiał zabytkowy pozwala datować wszystkie tegoroczne zespoły grobowe na fazy B2 i C 1 wg Eggersa.

OTALAŻKA, pow. Grójec

Instytut Historii Kultury Materialnej PAN
w Warszawie
- Zakład Epoki Metali

Badania prowadził mgr Witold Bender przy udziale konsultanta-geologa doc. dr E. Stupnickiego. Finansował IHKM. Siódmy sezon badań. Stanowisko torfowe. Miejsce kultowe. Okres późnorzymski.

Zbadano przestrzeń o powierzchni 155 m² przy przeciętnej głębokości wykopów do 2,5 m. Równoległe do badań archeologicznych, kontynuowano wiercenia geologiczne.

ne / 13 otworów/. Zainicjowano badania palinologiczne, których wyniki będą znane w 1974 roku.

Wykopy założono w 3 miejscach w nawiązaniu do odkrywek / o powierzchni 6,5 ara/ z lat poprzednich, na lewym / kopalnym prawym/ tarasie rzeki Mogielanki. Odsłonięto: 1/ Krąg kamienny / nr II/ założony pierwotnie na skłonie prawego, zalewowego tarasu prarzeki w jego najwyższej partii. Strop kamieni ujawniono na głębokości 0,90 - 1,20 m. Krąg składał się z dwóch pierścieni. Zewnętrznego o średnicy 4 m wyznaczonego przez duże głązy / 0,30 - 0,50 m/; wewnętrznego o średnicy 2 m. Materiał kamienny użyty do budowy kręgu był wyselekcjonowany gatunkowo / ekspertyza petrograficzna/. W kręgu znaleziono zaledwie kilka ułamków ceramiki późnorzymskiej, która dostała się tu przypadkowo oraz dwa przedmioty drewniane o nieustalonej funkcji. Krąg zamykał od zachodu oś, przebiegającą centralnie przez dawniej odsłonięte obiekty / paleniska, kopicie kamienny, pomosty rusztowe/. Odkrycie kręgu ugruntowuje przypuszczenia o napotkaniu w Otalążce na rozbudowany ośrodek kultowo-ofiarny, co więcej jego centralną część założoną najpewniej zgodnie z układem osi ekwinokcjonalnej. 2/ U podnóża kręgu natrafiono na północny skraj rejonu palenisk [palenisko 4/. Wśród kamieni, węgla, popiołu znaleziono tu fragmenty ceramiki w tym część naczyń, które można datować na fazę D. 3/ W innym miejscu odkryto c.d. bruku już wcześniej znanego. Umacniał on brzeg prarzeki. Bruk wyklinowywał się zgodnie ze spadkiem pierwszego tarasu dochodząc do krawędzi tarasu wyższego. Wiercenia geologiczne pozwoliły na wprowadzenie korektur układu koryta prarzeki w różnych jej fazach.

PACZKÓW, pow. Oleśnica

patrz

okres lateński

PEŁCZYSKA, pow. Pińczów

patrz

okres lateński